

Copy Cancer Derma

Moj deda je umro 18. septembra 1994. Jesenjeg dana u banatskom selu. To je bio i moj prvi susret sa smrću. Nekom dečijom i nejasnom selekcijom događaja upamtila sam neke detalje toga dana. Deda je imao rak, nisam sigurna da znam tačno koji rak, ali mislim da je bio rak kože. Pamtim i to da sam ga videla poslednjeg dana života. Pre nego što ću ući u sobu, u kojoj je deda ležao mesecima pre smrti, videla sam beli metalni lavor pun svetlocrvene, nekako razblažene krvi. Imam osećaj da taj lavor mogu da vidim pred sobom kad god pomislim na njega. Prvi put sam, u svesnom životu, videla nešto strašno.

U našu kuću su tada dolazili lekari, sestra koja je dedu negovala, kola Hitne pomoći. Znam da me taj zvuk sirene nije mnogo plašio, iako sam znala da posle njega dedu voze u Beograd ili Zrenjanin, u zavisnosti od toga koliko mu je loše bilo. Nisam sigurna kako sam sve to kao dete razumela, ali se nisam plašila jer je obično iz bolnice dolazio u boljem stanju. Mislim da su mi tako govorili. Kada bi me neko pitao kako mi je deda ja sam uvek davala jedan odgovor *Dobro*. Mislim da ništa drugo nisam znala da kažem.

Deda je ležao na velikom krevetu, imao je zavoj preko oka. Taj poslednji dan smo nešto čak i pričali – ne sećam se šta. Ali se veoma jasno sećam tog zavoja preko desnog oka. Deda je inače imao jedno oko plavo a drugo braon. Zavoj je išao preko desnog oka. Braon oko nije imao. Pogledala sam kroz prozor i videla kako grane oraha udaraju o prozor.

Posle sedam godina, sobu u kojoj je deda umro preuredili smo u moju sobu. Tako da je krevet u kojem sam spavala, a u kome spavam i dalje na istom mestu gde je i deda ležao kada je umirao. Sledi neki vakum-period u mom životu. Slabo se sećam svoje prošlosti. Alchajmer je neki čudak koji ti nežno pojede neurone i oduzme sopstvo. Ja sam mu svoja sećanja rado ustupila. Neka se on zamara sa mnom, jer sam uvek volela da varam i sve to već negde zapisala. U nekim romanima i pričama u kojima nema mene – ali je sve to moje biće iza mene. U ovoj sam čaši vina koja je do pola prazna. Pijem je dugo, iako ne bih smela zbog lekova – nije me puno briga, pa umirem pobogu! Ima sjaja mojih očiju u očima neke dece, a sada već odraslih ljudi. Da, očiju nasleđenih od mog dede ali i nasleđene bolesti koja ti nežno popije oko, i onda ga nemaš. Kao moj deda, kao ja sada. Pitala sam se kao dete kakav je to osećaj kada umesto oka imaš prazninu. Mislila sam da je tu možda nešto drugo, ne znam. Život ti nekad da odgovore. Neguje me ćerka moje drugarice iz stare ulice. Pričale smo o sudbinama nekih ljudi. Pitala sam je da li zna ko je bio Kafka. Nije znala. Uvek me je dugo gledala i sažaljevala što ne dam da mi skine prsten sa desne ruke dok mi previja šake, ipak imam rak kože, trebala bih bar toliko da joj olakšam posao. Misli kako žilava starica sa i dalje veselim duhom prkosi smrti koja će je posetiti ove jeseni. Rekla sam joj da sve moje rukopise spali kad umrem. Ako već umirem, neka umre i moja misao, reč, ostaće pogled u nečijim – i dalje mojim očima. Klimnula je glavom i dugo gledala kroz prozor u koji su udarale grane oraha. Volela sam dedu, svoj pogled, svoj život. Jesen je, selo u Banatu i teče neki život sa nonsens smislom za ponavljanje.

Copy centre **Max Broad**, 50 Northcote Road, London SW11 1PA,
tel: 02079785878, fax: 02079785881